

אשרי הרחמנים כי הם ירוחמו

(מתוך הקובץ "סיפורים לנסיעות קצרות")

פעם, בחורף, על השידה הברלינאית שכבר זמן רב לא טופלה בשמן טיק, עמדו בקבוק וספל.

היא אמרה לו שהרטיבות סודקת את צפוי הפורניר העתיק והעבירה את הבקבוק והספל לשולחן הכתיבה.

הוא אמר לה שתניח לו.

היא אמרה שהגיע הזמן שיתחיל להתנהג כמו בן-אדם.

הוא צעק שתלך לעזאזל.

היא אמרה: "אתה מקנא בי שאני מאושרת."

אולי זאת באמת הייתה קנאה שצרבה בבטנו והעלתה טעם תפל בפיו. ואולי זה היה וויסקי תוצרת הארץ בספל חרסינה שבור אוזן.

הוא אמר לה שהאושר שלה הוא טמטום ושככל שמטמטים אותה יותר כך היא נעשית מאושרת יותר.

כמה חודשים קודם, בירושלים, היא הכירה חבורת אנשים שקראו לעצמם

"יהודים למען מלכות שמיים". הם נתנו לה חוברות צבעוניות ודיברו איתה

בטלפון, ואחרי שבאה לשמוע הרצאה החליטה להצטרף לחוג מלכות שמיים

השבועי, שבו למדו את משנתו של ישו ושרו שירים. הם נתנו לה ספר קטן שעל

כריכתו הייתה מצוירת מפת ארץ הקודש והיא סימנה בו פסוקים שאהבה לצטט.

בדצמבר הזמינו אותה לבלות איתם את חג המולד.

הוא הציע שאולי תישאר איתם קצת יותר, אולי אפילו לתמיד.

היא קראה לו "רשע" ונופפה לעומתו בספר הקטן.

הוא אמר: "את יכולה לדחוף את הספר שלך את – יודעת – לאיפה."

היא אמרה: "אהבו את אויביכם והתפללו בעד רודפיכם."
הוא אמר לה שהיא שטופת מוח ובאמת זקוקה לרחמי שמיים. הוא צעק שתלך
לעזאזל והיא ארזה את תיק הנסיעות האדום שלה, לקחה את מפתחות המכונית
וטרקה את הדלת.

אחרי שהלכה התיישב יורם קוץ מול שלושים וחמישה המבחנים של י"א 2
שרבצו על שולחן העבודה בשתי ערימות. הוא שנא את י"א 2, ובעצם שנא את
כל הכיתות שלימד מעולם ואולי גם את אלה שעוד עתיד ללמד בשלוש השנים
הבאות. עד לפנסיה. כל מה ש-י"א 2 הייתה צריכה לזכור זה שזמן שווה מרחק
חלקי מהירות. זה הכול. זה קל. זה כלום. זה רק זמן ומהירות ומרחק.
יורם קוץ חרט קווים אדומים, אלימים, בתוך הדפים, עד שהתעייף. הוא שתה
עוד. הבחילה שהחליקה בגרונו טיפסה בחזרה.

הוא משך את מגרת השולחן לתוך כרסו, הוציא את האקדח, והפשיט אותו
מהמטלית הצהובה. אחר כך חיטט במעמקי המגרה עד שאצבעותיו מצאו את
המחסנית.

הוא תקע את המחסנית לתוך קת האקדח, והניח אותו מולו באלכסון על ערימת
המבחנים. זמן שווה מרחק חלקי מהירות. זה הכול. הוא השעין את הסנטר על
אגרופו והביט באקדח. הקנה הצביע אל חזהו. ההדק חייך אליו.
פעמון הדלת צלצל פתאום.

"מי שם?" צעק קוץ. הוא עטף את האקדח הטעון והחזיר אותו למגרה. ליבו פעם
בעליצות כאילו כבר הקדים והגיע מגלה גווייתו. אבל הוא נשאר ליד השולחן.
הפעמון צלצל שוב.

השעה הייתה כמעט חצות.
אולי אשתו ויתרה על יום הולדתו של ישו וחזרה בלי מפתחות? אולי שכן חדש
טעה בחדר המדרגות? אולי היפהפייה מהדירה ממול שוב חזרה הביתה במונית
וחסרו לה עשרים שקלים?

קוץ הדליק סיגריה וניגש אל הדלת בצעדים קטנים.
בפתח חייך אליו בחור גבוה בג'ינס ומעיל צבאי ששרווליו הקצרים מדי חשפו
פרקי ידיים שעירים.

”כן?” שאל יורם קוץ.

הבחור הצטחק במבוכה. הרווח בין שיניו עורר בקוץ חיבה.
”עכשיו אמצע הלילה,” אמר יורם קוץ. הוא חיטט בזיכרונו למצוא את הפרצוף
צרוב השמש הזה, שהיו בו עיניים שקועות בתוך מצח רחב, מבריק מזיעה, ואף
של מתאגרף. זה יכול היה להיות אחד התלמידים שלו.
”מה, הערתי אותך?” שאל הבחור.

”בעצם כן,” שיקר קוץ. הוא פנה לסלון למצוא מאפרה. הבחור הלך אחריו.
כשעבר ליד השולחן הציץ בערימת המבחנים.
”את הדברים החשובים באמת לא מלמדים בבית ספר,” אמר בנגינה של קושר
שיחת רעים. הוא משך את חולצתו אל המצח וקינח את הזיעה.
”לא משלמים לי בשביל ללמד דברים חשובים,” אמר קוץ.
”זה משתלם?” שאל הבחור.

”לא,” אמר קוץ. ”אני יכול לעזור לך במשהו או שסתם באת באמצע הלילה
לראיין אותי?”
שפתיו של הבחור התעקלו בהבעת עלבון ילדותית, מוגזמת. הוא שאל: ”אתה
לבד בבית?”

”מה אתה, שודד?” נבח קוץ. ”אין לי כלום חוץ מטבעת נישואין. אתה יכול
לקחת אותה.” ההתרגשות הקטנה שעורר בו הביקור הלא צפוי הפכה לקוצר רוח.
”לא באתי לשדוד אותך,” אמר הבחור. להב סכין קפץ פתאום מתוך אגרופו.
קוץ זז אחורה, מבועת.

”באתי לחתוך לך את הזין,” אמר הבחור, ”זה מה שבאתי לעשות.” הוא ליטף את
הלהב כמו שוחט הבודק את חדות החלף.

”אני מאד מקווה שאתה לא מתכוון למה שאתה אומר,” אמר קוץ, ”כי זה לא
מצחיק.” היובש הציף את גרונו. הוא נאחז במכשיר הטלפון.
”תעזוב את הטלפון,” אמר הבחור. הוא תפס בזרועו של קוץ וקרר את הסכין
לעורפו.

”אוקי, אוקי, תירגע,” לחש קוץ והניח את השפופרת.

זרועו העבה של הבחור הקיפה את צווארו של קוץ. הוא ניסה להתגונן באמצעות מכת מרפק רפה, אבל הבחור כופף אותו עד שנפל ואז התיישב עליו, הוציא מכיס המעיל הצבאי זוג אזיקי פלסטיק ונעל את פרקי ידיו של קוץ מאחורי גבו. הוא אמר: "תיארתי לעצמי שתתנגד."

"אתה הולך לרצוח אותי עכשיו, לחש קוץ לתוך האריחים.

"בכלל לא," אמר הבחור, מתנשם. "אני רוצה שתמשיך לחיות, אני רוצה שתחיה עוד הרבה הרבה שנים. רק בלי זין. זה מה שאני רוצה."

"תשמע, אמר קוץ, "אתה לא נראה לי פסיכי." קולו הנכון, קול המורה הנרגן, חזר אליו לרגע. "אתה נראה לי בחור הגיוני. תשחרר אותי עכשיו, נגיד שלום אחד לשני ונשכח את כל האירוע המביך הזה."

"אולי תשתוק," רטן הבחור, "אתה מפריע לי להתרכז."

קוץ הרגיש פתאום את להב הסכין נכנס לתוך מכנסיו ומבתק את התפר. הוא צרח במלוא ריאותיו.

ידיו של הבחור קרעו את המכנס לכל אורכו. "ממילא לא תצטרך יותר מכנסיים," אמר, "ממחר אתה מתחיל ללבוש שמלות."

קוץ צרח שוב. מישהו בחוץ כבר היה צריך לשמוע אותו ולהזעיק משטרה.

"די, די," אמר הבחור, "עוד לא עשיתי לך שום דבר."

קוץ התנשף. פניו התלהטו כמו אחרי ריצה ארוכה.

הבחור קם והביט בקוץ מלמעלה. אחר כך משך אליו כסא, התרווח בתוכו ושיחק בסכין. מצחו הרחב התמלא הרהורים.

ברצפה הקרה, תחת אוזנו הבוערת של קוץ, הדהדו קולות. קריין הטלוויזיה אמר שלמחרת ירד שלג בחרמון. דלת נפתחה. קול אישה אמר: "איזה מזג אוויר מחר? מה הם אמרו?" קול גבר ענה לה: "נרדמתי בדיוק בהתחלת החדשות." קול האישה נזף: "אבל ביקשתי ממך לשים לב." הגבר אמר: "למה את תמיד רוצה שיגידו לך מה יהיה מחר? את לא יכולה לחכות ולראות בעצמך?"

הבחור קם וניגש למטבח. קוץ שמע אותו פותח את דלתות הארון.

הבחור צעק מהמטבח: "יש כוסות נקיות?"

"בארון מעל הכיור, הדלת השמאלית," אמר קוץ. הוא שמע את הבחור משקשק בוס ופותח את המקרר.

"אין לך מיץ פטל?" צעק הבחור.

"לא."

ברז נפתח.

קוץ התהפך על גבו והצליח – להפתעתו הרבה – להתרומם לישיבה ולהתקדם בגרירת ישבן אל דלת הכניסה. הוא חשב לדפוק את ראשו בדלת כדי לנסות לעורר את השכנה ממול. אבל הבחור חזר מהמטבח ופגש את קוץ בחצי הדרך.

"מה אתה עושה?" שאל הבחור.

"מה נראה לך שאני עושה?"

הבחור הניח את הכוס על השידה העתיקה ליד הטלפון, תפס את קוץ בבתי שחיו וגרר אותי בחזרה לסלון.

"בבקשה, לא על השידה," אמר קוץ בקול רפה, "זה לא טוב לציפוי."

"סליחה," אמר הבחור. "לא ידעתי." הוא העביר את הכוס לשולחן הסלוני הקטן שהיה מכוסה בעיתוני סוף שבוע ושלטי טלוויזיה. "זה מדהים," אמר, "אחרי הצעקות שלך הייתי בטוח שתוך חמש דקות תגיע משטרה. אבל כלום. לאף אחד לא אכפת. איזה מין אנשים גרים כאן?"

הוא דחף את ראשו של קוץ לאחור והפיל אותו על גבו. "יופי," אמר, "עכשיו אתה ממש מוכן לניתוח."

"יש לי כסף," אמר קוץ, "אני אתן לך כסף." קולו רעד.

"לא רוצה כסף."

"אז מה אתה רוצה," שאל קוץ. מנורת התקרה סנוורה אותו. הוא עצם את עיניו.

"נקמה," אמר הבחור.

"נקמה?" שאל קוץ בעייפות, "נקמה על מה?"

"על מה שעשית לדנה."

"דנה?" אמר קוץ.

"מי זאת דנה?" אמר קוץ.

תלמידה שלך מ-י"א שתיים."

"דנה? מ-י"א שתיים?" קוץ התאמץ להדביק פנים לשם. דנה מ-י"א שתיים?
הוא היה כמו טובע שהקרקע מדגדגת את בהונותיו ועוד רגע ידרוך. "אה כן,"
זכר לבסוף, "אברהמי. דנה אברהמי."

קוץ הבין פתאום שהוא נתון בתוך מערכת הגיונית, מערכת שאמנם מקורה
בטעות, אך משוואתה ניתנת לפתרון. הוא התפתל וגרר את עצמו לספה שהייתה
נמוכה דיה שיוכל להשעין עליה את ידיו הכבולות. הבחור לא הפריע לו
כשהתרומם והתיישב על הכריות רפויות הקפיצים. הוא ניער את שאריות מכנסיו
מהקרוסוליים, והניח רגל על רגל. "בטח, הג'ינג'ית הזאת עם הישבן. מה, היא
שלחה אותך להעלות לה את הציון?" חיוך של לעג עלה על פני הלענה שלו. הוא
חזר להיות המורה.

"אני לא אוהב את הסגנון שלך," אמר הבחור, "אתה מדבר אלי לא יפה, במין
עליונות כזאת." הוא התיישב על הספה ליד קוץ והניח את הסכין על ירכו
החשופה.

"מצטער," גיחך קוץ, "זה לא קל להיות מועמד לכריתה."
"אתה רואה למה אני מתכוון," אמר הבחור במרירות. "זה בטח מה שמצא חן
בעיני דנה, השחצנות הזאת שלך. כי חוץ מזה אתה נראה כמו סמרטוט משומש.
ולהגיד לך עוד משהו, מסריח לך מהפה. בטח יש לך איזה שן רקובה."
"אני עוד לא מבין מה אתה רוצה ממני," אמר קוץ. חוד הסכין הצביע על
תחתוניו האפורים, הבלויים. הוא באמת הרגיש כמו סמרטוט. כשפג הפחד חזרה
הבחילה לטפס על לשונו.

"חתיכת חרמן זקן," אמר הבחור ופיו התעקל בהבעה מיוסרת. "לכלכת לי אותה.
לקחת לי אותה."

"אין לי מושג על מה אתה מדבר," אמר קוץ. עיניו שוטטו בחדר וחיפשו אחרי
קופסת הסיגריות.

"בחיים לא אהבתי מישהי כמו שאהבתי את דנה," אמר הבחור.

"אולי תירגע ותספר לי מה קרה?"

"אתה יודע טוב מאד מה קרה," אמר הבחור.

"לא, אני לא יודע. אני באמת לא יודע."

"מה שהיה בינך ובין דנה," מלמל הבחור בקול חנוק ודמעות נתלו על ריסיו.

"אין לי שום מושג על מה אתה מדבר," אמר קוץ.

"היא אמרה שהצעת לעזור לה באלגברה אחרי הלימודים, אבל במקום אלגברה לימדת אותה דברים אחרים. היא אמרה שפיתית אותה. שלקחת אותה למלון

'בל' ולימדת אותה אתה - יודע - מה."

קוץ נדהם. עיניו התרוצצו ולשונו חיפשה מלים. "היא שיקרה," אמר לבסוף.

"למה שאני אאמין לך ולא לאישה שאני אוהב?"

קוץ קרב את פניו אל פני הבחור עד שאף השיק לאף. הוא אמר: "כי רק אידיוט היה מסכן פנסיה של שלושים שנה, שלוש שנים לפני הסוף, אוקי?" ואז קם על רגליו, הפנה את גבו לבחור והציג את ידיו הכבולות. "שחרר!" פקד.

הבחור חתך את אזיקי הפלסטיק ויורם קוץ טלטל את כפותיו המשוחררות באוויר. הדם חזר לאצבעותיו.

"זאת לא הפעם הראשונה שאברהמי משקרת," אמר קוץ. "אתה יודע ששליש שלם היא לא עשתה שיעורים וסיפרה לי שזה בגלל שאמא שלה מתה?"

הבחור קיפל את הסכין הקופצת. נחלים שקטים ניגרו על לחייו.

קוץ הפך את העיתונים שעל השולחן וגילה את קופסת הסיגריות המעוכה. הוא תקע סיגריה בפיו וחזר לשבת לצידו של הבחור.

"הייתי מטורף עליה," אמר הבחור, "הייתי מטורף עליה לגמרי. אבל היא לא הסכימה לשכב איתי. לא היה אכפת לי לחכות בגלל שכל כך אהבתי אותה.

הייתה לי סבלנות. יום אחד אמרתי לה, הגיע הזמן שנישן יחד. זה טבעי. ככה זה צריך להיות. אז היא הבטיחה לי שביום הולדת שבע עשרה שלה נסע יחד לכנרת ונישן יחד על החוף. חיכיתי בסבלנות והמשכתי לאהוב אותה כמו משוגע."

עיניו של קוץ היו עצומות. הסיגריה בזזית פיו הפכה למקלון של אפר.

"אתה מקשיב?" שאל הבחור.

"כן," אמר קוץ.

"חשבתי שנרדמת," אמר הבחור והמשיך: "בסוף הגיע היום הזה. הייתה כוננות בבסיס. הייתי צריך להביא מאתיים שקל לחובש שיסדר לי מסדר חולים וישלח

אותי לאורטופד בתל-אביב. חבר שלי הלווה לי את האוטו. לקחנו שקי שינה ובאמצע הלילה נסענו לכנרת. אין לך מושג כמה התרגשתי. דנה נרדמה בדרך ואני לא הבנתי איך היא לא מתרגשת כמוני. בסוף כשהגענו לכנרת, ישר התנפלתי עליה. הרגשתי איך אני נשרף. ממש השתוללתי. אבל היא חייכה כל הזמן. בלי שום התרגשות. כאילו כלום. היא אפילו עזרה לי, אם אתה מבין למה אני מתכוון. זה היה קל מדי. אתה מבין? אתה מבין?"

"אני מבין," אמר קוץ.

"אבל אני לא הבנתי כלום." הבחור עיווה את פניו בכאב כמי שסובל מהתקף צרבת. "רק בבוקר הבנתי. רק בבוקר קלטתי שהיא בכלל לא הייתה בתולה. שיש לה היסטוריה, אם אתה מבין למה אני מתכוון. שמישהו כבר, אתה יודע, מישהו כבר טיפל בה לפני. אז שאלתי אותה. והיא, בשיא התמימות כאילו אמרה, אף פעם לא אמרתי לך שאני בתולה. אם היית שואל אותי הייתי מספרת לך. מה, מה היית מספרת לי? שאלתי אותה. שיש לי קצת ניסיון. לא הרבה, אבל כן, מה לעשות, לא הייתי בתולה כמו שחשבת. חוץ מזה מה זה משנה? אתמול לא הפסקת להגיד כמה שאתה אוהב אותי, אז למה שתאהב אותי פחות עכשיו? אני עדיין אותה דנה של אתמול. אבל בשבילי זאת כבר לא הייתה אותה דנה כי בבת אחת כל האהבה שלי נהפכה לשנאה. היא רימתה אותי. היא בגדה. התחלתי להרביץ לה. הרבצתי ובכיתי. היא ברחה ממני. תפסתי אותה. בקשתי סליחה. אבל לא יכולתי לסלוח. היא אמרה לי שאני מטורף. באמת הייתי מטורף. קודם האהבה, עכשיו השנאה. התחלתי לחקור אותה מי זה היה. היא לא רצתה לגלות. היא אמרה שזה לא רלוונטי. אבל לא הנחתי לה. אמרתי לה שאם היא לא תגלה לי אני יהרוג אותה. בסוף היא אמרה לי. יכול להיות שהיא רצתה להכאיב לי עוד יותר ובגלל זה היא גילתה לי."

הבחור בלע את רוקו והשפיל את עיניו הרטובות. "היא אמרה, היה לי סיפור עם יורם קוץ המורה למתמטיקה."

"וזאת מאמין לה?" שאל קוץ.

"אני לא יודע," מלמל הבחור, "אני לא יודע."

קוץ טפח על כתפו של הבחור ואמר: "בוא, אני רוצה להראות לך משהו."

הבחור הלך אחריו.

חדר השינה היה מלא במיטה וארון קיר. קוץ פתח את דלת הארון שבו הייתה קבועה מראה.

"תסתכל טוב," אמר קוץ. במראה נראה גבר גוץ בסוודר ובתחתונים אפורים ששיערו הדליל סתור ופיו קפוא בחיוך מריר, ולידו איש צעיר, גבוה ושרירי, שבמצחו הרחב שקועות עיניים אדומות ואף המתאגרף שלו מושך שאריות של בכי.

"אתה צודק," אמר הבחור., "זה באמת לא הגיוני הסיפור הזה, לא יכול להיות שהיא ואתה...לא הגיוני."

"טוב, אז עכשיו תסתלק לפני שאני קורא למשטרה," אמר קוץ. הוא פשט את הסוודר ונכנס למיטה. "אם לא אכפת לך, פשוט תצא ותטרוק את הדלת."

"אבל מה לעשות עם דנה?" שאל הבחור.

"פשוט תסלח לה," אמר קוץ. הוא התכסה ושיקע את עורפו בכר. "ותכבה בבקשה את האור כשאתה יוצא."

"אוקי," אמר הבחור. הוא יצא בצעדים זהירים. המנורה במסדרון כבתה. הדלת נסגרה בנקישה שקטה.

רכבת יוצאת מתל-אביב בשעה עשר ושבע עשרה דקות במהירות של מאה וחמישה עשר קמ"ש. רכבת שנייה יוצאת מנהריה בשעה אחת עשרה בדיוק במהירות הגדולה פי אחת וחצי ממהירות הרכבת הראשונה. המרחק בין תל-אביב לנהריה הוא מאה וארבעים קילומטר. באיזו שעה יפגשו שתי הרכבות? המיטה שטה בחושך. ספרות השעון המעורר הבהבו כמו מגדלור. יורם קוץ יצא מהמיטה וניגש לשולחן הכתיבה. הוא הוציא את האקדח מהמגרה והכניס את הקנה לפיו. המתכת הקרה צרבה את לשונו. היה לה טעם של סתימה חדשה. הטלפון צלצל.

קוץ הצמיד את השפופרת לאוזנו. קנה האקדח נשאר לפות בשפתיו. "זה אני," אמרה אשתו.

קוץ ירק את האקדח כדי לחייך: "מה שלום ישו?" שאל.

"תפסיק להיות נבזה לרגע, אם זה לא יותר מדי קשה בשבילך," אמרה אשתו,
"אני תקועה ליד מחלף בן שמן, יורד גשם ויש לי פנצ'ר בגלגל האחורי."
"חכי עד שמישהו יעצור ויעזור לך להחליף," אמר קוץ.
"זה כל העניין, יורם," אמרה אשתו. היא התעטשה שלוש פעמים וקנחה את
אפה. "זה כל העניין, שמישהו כבר עצר והוציא את הגלגל הרזרבי. התברר שגם
ברזרבי יש פנצ'ר."
קוץ שמע את הגשם מכה על גג המכונית. הוא שמע את חריקת המגבים על
החלון.
"חכי לי באוטו," אמר, "אני אגיע במונית ואקח אותך הביתה."
"אשרי הרחמנים כי הם ירוחמו," אמרה אשתו.

[חזרה לאתר](#)